

AHA-tur til Østfold:

Ørje – Iddefjord – Tistedal – Halden – Fredriksten – Mysen

Onsdag 7. juni 2017

Avreise fra Asker stasjon kl. 06.45, fra Oslo bussterminal kl. 07.15 og fra Lillestrøms busstasjon kl. 07.45.

Vi kjører mot Ørje og ankommer **Haldenvassdragets Kanalmuseum** kl. 09.00. Museet ligger midt i hjertet av det naturskjønne Indre Østfold, og selvsagt rett ved Haldenvassdraget og slusene. Museet formidler historie og kultur fra skogsdrift, tømmerfløting og treforedling. Sentralt står kanalbygger Engebret Soot (1786-1859) og hans livsverk; Norges første sluseanlegg fra 1849. Vi får med oss et kort besøk og en liten omvisning her.

Turen fortsetter senest kl. 09.45 mot Halden.

Her skal vi bli med **M/S Tista på Iddefjord-cruise** i 2 timer. Dette blir en flott naturopplevelse i «svorsk» farvann, med steinhoggerbrudd og grensehistorikk på begge sider. Veteranslepebåten M/S Tista tar gruppen med på et historisk tilbakeblikk til grensefarvann i krigstider, og til grensearbeidere med granitt som levebrød. Kapteinen om bord guider underveis. Vi får servering om bord. Cruise fra kl. 11.00 – 13.00 og deretter kjører vi mot Tistedal. OBS. M/S Tista tar max 30 personer, men det jobbes med å finne en større båt. Hvis vi blir veldig mange på turen, kan det bli aktuelt å ha to puljer (en på båten, den andre i Tistedal, bytte midtveis).

Tistedal, "fødestedet for norsk industri". Her skal vi møte en lokal guide Svein Norheim som skal bli med oss langs kulturstien. Vi vandrer langs elva, og besøker de gamle bygningene til Halden Bomuldsspinneri, og får litt omvisning. Vi ser Akers tresliperi, stedet der det sto, Saugbrugsforeningen, "Kaken", endestasjon for industriløypa lang elva. Vi regner med å være i Halden ca. kl. 17.00.

Vi skal nå sjekke inn på **Thon Hotel Halden**, hvor vi får våre rom tildelt.

Bussen kjører oss så opp til festningen hvor vi skal ha **1700-tallsaften i Kongshallene** ca. kl. 18.

Kl. 19.30 blir det foredrag med Svein Olav Hansen om "Sliteræne, arbeiderklassen i Østfold i industrialiseringens tidlige periode. Hansen gav ut bok om temaet i 2006.

Tidligere LO-leder Yngve Hågensen, tillitsvalgt ved Saugbrugsforeningen i Halden i yngre år, snakker om sine erfaringer og kommer litt inn på problemer LO i Østfold har vært opptatt av.

Torsdag 8. juni 2017

*Vi starter dagen med frokost, før vi pakker og setter bagasjen i bussen. I dag er det besøk på **Fredriksten Festning**, hvor vi møter en guide i flott festningsuniform. Guiden tar oss med på en times historisk vandring rundt i dette vakre festningsanlegget, hvor Karl 12. falt i 1718.*

*Vi stopper ved **Steinbruddene ved Iddefjorden** hvor vi får litt omvisning av Svein Norheim som var med oss i Tistedal dagen før.*

*Turen fortsetter mot **Mysen** og **Bamsrudlåven**. I bonderomantiske omgivelser får vi servert en deilig kortreist middag. På Bamsrudlåven vil vi også finne et gårdsutsalg. Her selges blant annet egenprodusert is med egg fra gårdens 7500 frittgående høner. Vi kan også få en omvisning på gården om det er ønskelig.*

*Etter lunsj skal vi besøke **Høytorp fort**, som er en viktig del av Norges største innlandsfestning. Her får vi en opplevelserik omvisning på selve fortet. Omvisningen byr på mørke tunneler, god utsikt og en lærerik utstilling. Fortet har nemlig et eget festningsmuseum, der fortets spennende historie formidles. Husk varme klær – det kan være kaldt inne i fortet. Høytorp var hovedfortet i Fossumstrøkets befestning, og ble bygget i perioden 1912-1915. Området består av 40 bygninger og fortet deltok under kampene mot tyske styrker i april 1940. Under krigen ble de 4 tårnkanonene fjernet og fraktet til Vestlandet. Et stort arbeid er lagt ned i å hente tre av kanonene hjem, og i 2015 ble de ført tilbake til fortet. Omvisningen her er beregnet til å ta ca. 90 minutter.*

Etter dette besøket går turen tilbake til hjemstedet. Tilbake til Lillestrøm ca. kl. 18.00.

Pris pr. person: kr. 2.995,- ved 36 – 40 deltakere
kr. 3.140,- ved 31 – 35 deltakere
kr. 3.060,- ved 30 deltakere (30 er maks passasjertall på M/S Tista).
kr. 3.560,- ved 20 – 29 deltakere i bussen

Tillegg enkeltrom: kr. 280,-

Prisen inkluderer: Buss i 2 dager
Inngang og omvisning på Kanalmuseet i Ørje
Cruise på Iddefjorden – 2 timer
Servering om bord, enkel buffet
En overnatting på Thon Hotel Halden i doble rom
Frokost på hotellet
1700-talls aften i Kongshallene
Inngang og omvisning Fredriksten Festning
2-retters middag og kaffe på Bamsrudlåven
Inngang og omvisning på Høytorp Fort

OBS: Guiding og foredrag i Tistedal og i Halden er bestilt og betalt av Arbeiderbevegelsens Historielag i Akershus. Legges ikke på prisen turdeltakerne skal betale.

Arrangør: Arbeiderbevegelsens Historielag i Akershus

Turoperatør: Peer Gynt Tours AS.

6. desember 2016